

MAISON DE L'USINE

Transformation af en funktionstømt bygning
i det perifere Frankrig

Afgangsprogram 2024
Det Kongelige Akademi
Institut for Bygningskunst og Kultur

Kandidatprogrammet for
Kulturarv, Transformation og Restaurering

Anne Sofie Buchbjerg Kroghsbo
Studienummer : 180282

Cecilie Riis Solberg
Studienummer : 180338

Vejledere: Victor Boye Julebæk,
Christoffer Harlang og Linda Thi

Indledning	2
Kontekst	8
Ressourcer	10
Kulturhistorie	12
Udviklingshistorie	16
Tektonik	18
Tilstand	20
Rum- og stoflighed	22
Intention	24
Tegningsmateriale	28
Særlige studier	32
Metode	36
Vejledende afleveringsformater	37
Kilder	38

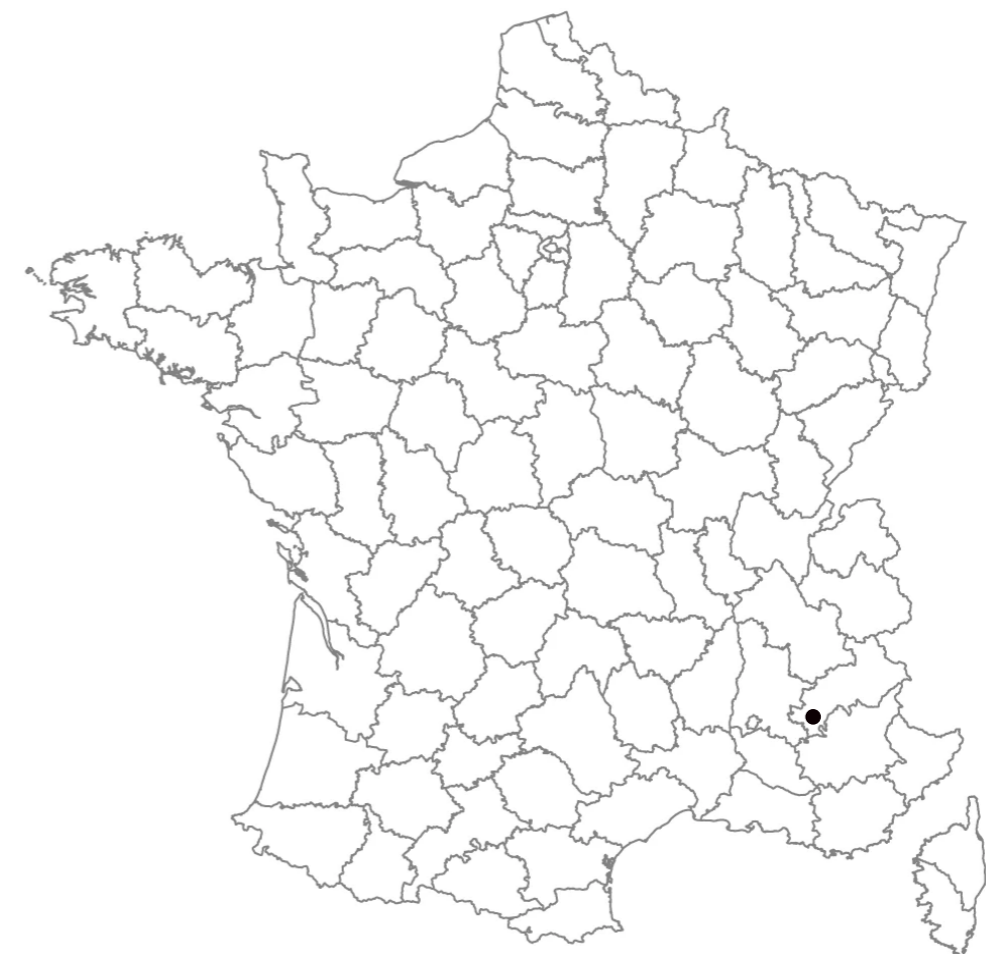
I den lille bjerglandsby Orpierre i det sydøstlige Frankrig, har bygningskomplekset Maison de l'Usine siden middelalderen tilpasset sig skiftende ejerforhold og vekslende funktioner. Dele er solgt fra, købt til og bygget ud, og det viser sig i dag i husets komplekse bygningssammensætning. Med forskydninger af bærende vægge, til- om- og overbygninger, fremstår huset som en palimpsest af tidlige stadier. Sammensat af lokale materialer, forarbejdet af skiftende hænder, er huset transformeret over tid. Fremvokset og tilpasset af nødvendighed. Gennem det 20. århundrede standsede denne udvikling, og i dag er huset i nødlidende forfald.

Projektet tager udgangspunkt i to rejser til Orpierre: En opmålingsrejse i september 2023 med 50 medstuderende og en selvarrangeret feltarbejdstur i januar 2024. To rejser med forskellige formål, men med fælles hensigt om at tilbringe tid i, indsamle viden om og forstå bygningen i dens kontekst. Den første rejse blev arrangeret i samarbejde med den franske NGO, Urgences Patrimoine, som værner om bygningskultur, der ikke er beskyttet som historiske monumenter. Denne opmålingsrejse har således ført til vores kendskab til Maison de l'Usine, og med interesse for at støtte bevaringen af huset ønsker vi at undersøge, hvordan en transformation kan redde huset fra forfald.

Maison de l'Usine er beliggende i en af Frankrigs perifere bjerglandsbyer, og husets skæbne er uløseligt forbundet med en større tendens og udvikling, der til stadighed påvirker små provinssamfund. Orpierre oplever i dag konsekvenserne af en ændret levevis. De fleste huse i byen anvendes til sæsonbeboelse, og indbyggertallet falder fra 350 personer på de livlige sommerdage til 80 personer i det kolde vinterhalvår. Byen affolkes, og flere bygninger efterlades tomme. Den øgede urbanisering er udfordrende for Orpierre, såvel som mange andre perifere landsbyer - ikke blot i Frankrig, men i mange europæiske lande. Det er en kendsgerning, at bygninger bedst undgår forfald ved at indgå i symbiose med menneskeligt liv; bevaring gennem brug. Således holdes temperaturerne jævne, bygningselementerne vedligeholdes og aktiviteten holder gang i bygningens åndedræt.

Det er projektets præmis, at Maison de l'Usine er truet på sin eksistens. Nogle rum trænger til nænsom opmærksomhed, nogle overflader kalder på en plejende genoprettelse og andre rum er i nødlidende forfald. Vi ønsker at placere os i spændingsfeltet mellem bevaring og transformation i en undersøgelse af, hvordan husets iboende fortælling kan styrkes i en nutidig kontekst, så huset bringes ind i fremtiden. Vi er optaget af at genoplive aktiviteterne i den gamle by gennem restaurering af dens arv, og vi vil undersøge, hvordan bygningen kan transformeres ved at anvende lokale ressourcer i tråd med stedets historie.

V: Eget foto. Landskab i naturparken Baronnies Provençales. H: Landkort over Frankrig, Orpierre markeret med sort prik.

Geografi

Landsbyen Orpierre ligger geografisk placeret i de franske alper i departementet Hautes-Alpes i regionen Provence-Alpes-Côte d'Azur. Med beliggenhed i en dal 700 meter over havets overflade og omkranset af høje bjerge, har naturen stor betydning for landsbyen og området. Landskabet, hvori Orpierre indskrives sig, er en del af den regionale naturpark Baronnies Provençales. Et betagende landskab af urøtte bjergformationer og frodige dale med felter af landbrugsproduktion, der danner et sammenvævet tæppe af varme grønbrune nuancer. Her strækker valnøddelunde, lavendelmarker og æbleplantager sig op ad bjergenes skråninger, og efterlader toppene til den dertilhørende vegetation og fauna. Naturparken spreder sig over 1.818 kvadratkilometer med få og tyndtbefolkede landsbyer. Denne særegne natur tiltrækker cyklister, vandrere, klatrere og naturentusiaster fra hele verden, og således indskrives bjerglandsbyen Orpierre sig i en større landskabelig kontekst. Orpierre er beliggende i den østlige side af naturparken i en dal, der med sine stejle bjergsider fungerer som en indsnævrende flaskehals til naturparken.

Landbrugslandskab

Landskabet mellem Orpierre og den nærmeste stationsby, Laragne-Montéglin, er karakteriseret af de mange frugtplantager, der breder sig ud på det åbne plateau mellem de høje bjerge. Særligt for området er netop avlen af gamle frugtsorter, som tiltrækker franskmænd fra hele landet til en årlig festival i oktober, der sætter fokus på de gamle kulturarvssorter. Dertil kommer en lang række af agerbrug og mindre gårddrifter med produktion af honning, gedeost, øl, uld, spirulina og dyrkning af safran m.m. Livet for lokalbefolkningen er således forankret i en agrar produktion og kultur, som rækker mange generationer tilbage.

Oplandet omkring Orpierre kan forstås som et stort ressourcekammer af byggematerialer, der historisk er blevet anvendt til at opføre de bygninger, som ligger i landskabet. Således er bjerg og bygning gjort af ét og samme stof; klippe og konstruktion, stamme og spær, ler og terracottaklinker, råpigment og vægmaling.

Bunker af natursten optræder jævnligt langs landevejene i hele nærområdet, og der findes regulær plantageskov op ad bjergenes skråninger. Omkring Orpierre ligger flere miner og stenbrud, som alle har stået passive siden første halvdel af 1900-tallet. Orpierre ligger placeret i en geologisk åre rig på mineraler. I en radius af 7 km fra byens centrum findes 13 miner, der gennem tiden har udvundet en lang række af forskellige mineraler, sten og krystaller - heriblandt kalciumsulfat, mergel og kalcit. Råstoffer, der danner baserne i bjergarter som kalksten og marmor, samt i byggematerialer som gips, mørtelgips, kalkmørtel og terracottaler.

Som Material Cultures sætter fokus på i bogen Material Reform, ønsker vi at have en bevidsthed om, hvor byggematerialerne til projektet kommer fra, hvordan de er produceret og hvordan de taler ind i en regenererende eller traditionel materialepraksis. Dette i tråd med den gældende lovgivning til beskyttelse af historiske bycentre i Frankrig, der forelægger, at restaurering skal udføres i samme tonalitet og materialer som det eksisterende.

Landsbyens navn, *Orpierre*, er et resultat af mange års sproglige udvikling, hvor 'or' kommer af det franske ord for *guld*, og 'pierre' kan ledes tilbage til det latinske ord *petra*, der betyder *klippe*. Tilsammen refererer ordoprindelserne til de okkerfarvede klippeformationer, der indrammer landsbyen. Det er også disse klippevægge, der i dag trækker sportsklatrere fra hele verden til den lille by.

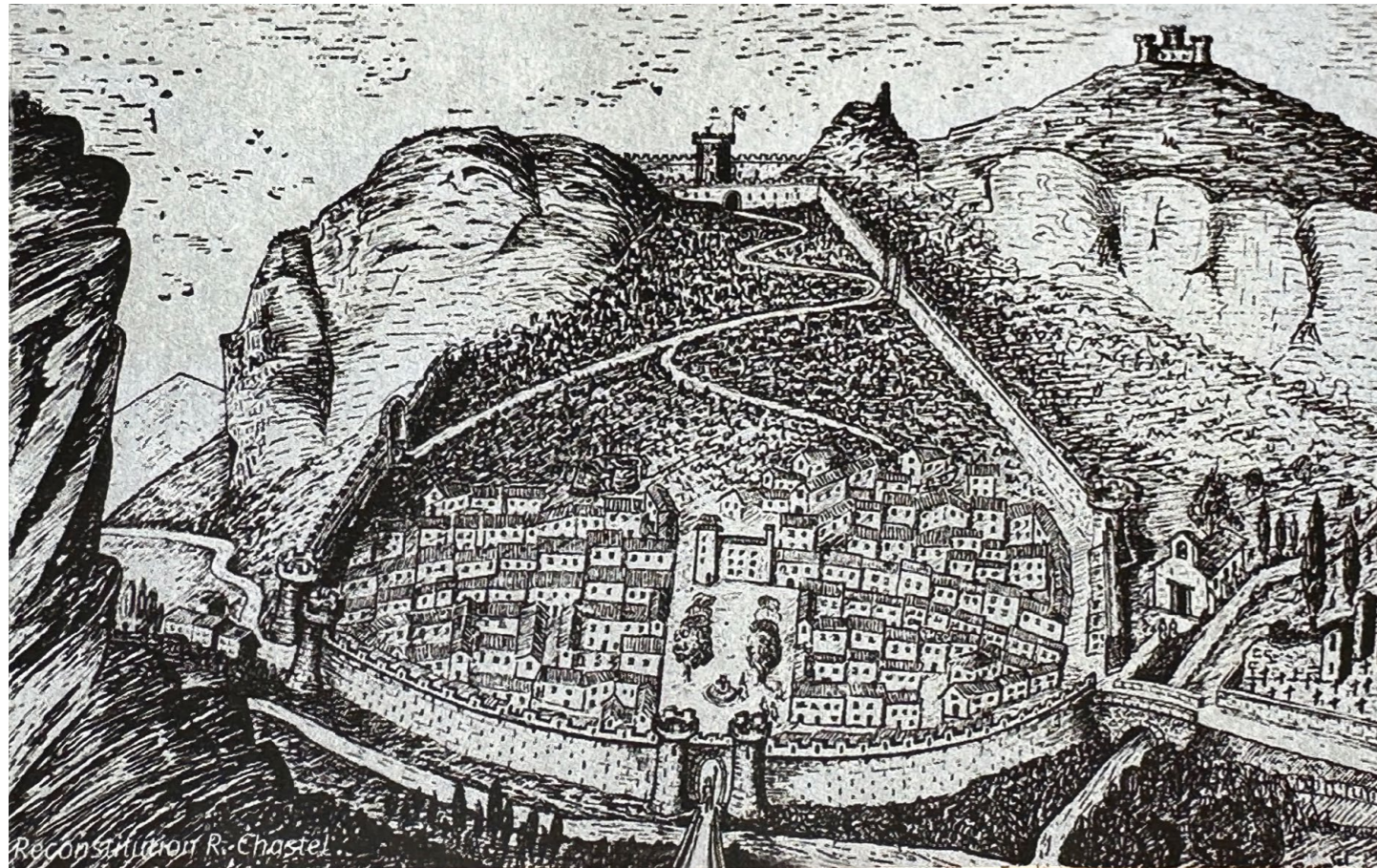
Bystruktur

Dalen, hvori bjerglandsbyen Orpierre ligger, har været befolket siden præhistorisk tid, hvor bjergpasset blev brugt af gallere og romere på rejser mellem øst og vest. I senmiddelalderen var Orpierre en velhavende by i vækst. Som led i denne udvikling, blev et fæstningsværk bestående af et voldanlæg, en borg og tre lukkede byporte etableret. En geometri, der sidenhen har defineret udformningen af byen. Landsbyens historiske centrum opleves stadig som den middelalderlige udlægning; vejnettet, kirken, pladserne, fontænen og byhusene, imens byens fæstningsværk i dag står som sporadiske ruinøse aftryk. Karakteristisk for byen er dens lange smalle gader, der snor i dalens retning. Mellem de sammenvoksede husfacader løber passager og overdækkede korridorer som smutveje på tværs af byens mange niveauer.

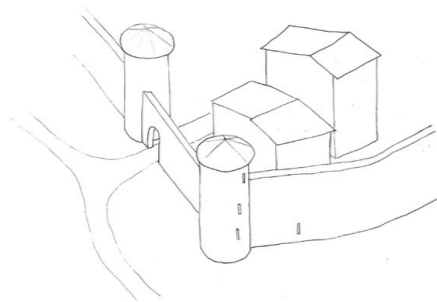
Byggeskik

Bygningerne i Orpierre er opført vertikalt, men anvendt horisontalt. Boligernes udstrækning fordelte sig horisontalt på etagerne, og forskellige familier ejede således dele af bygningerne. Matriklernes inddeling var en dynamisk størrelse, og at sælge et rum til naboen var ikke fremmed for datidens landsbyboere, selv ikke hvis det betød indgreb i de bærende strukturer med improviserede løsninger. Således er der ikke nødvendigvis samhörighed mellem, hvordan husene er bygget, og hvordan de er anvendt. Bebyggelsen fremstår som en sammensmeltet masse med et spættet udtryk af kalksten og puds. De bløde natursten i okkerfarvede nuancer udgør fladerne, imens hjørnesteenene i gadeplan og omkring åbninger er af en hårdere stenart. Dette grundet den øgede eksponering for slag og forvitring. Hver bygning har en hvælvet stenkælder, der grundet terrænets hældning entres fra én gadeside. Således er facaderne i gadeplan en sporadisk fordeling af elegante udskårne hoveddøre og simple bredde kælderdøre. Stenkældrene er karakteriseret ved at have fuldmurede vintønder. Dette fordi hver bolig originalt havde en jordlod tildelt til vinstokke på den anden side af floden. Hver bolig; hver sin private vinproduktion.

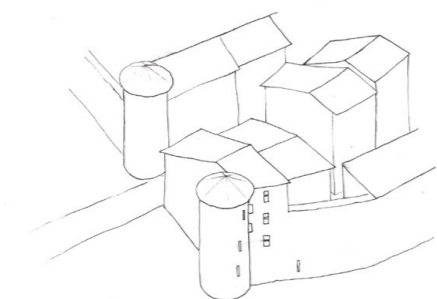

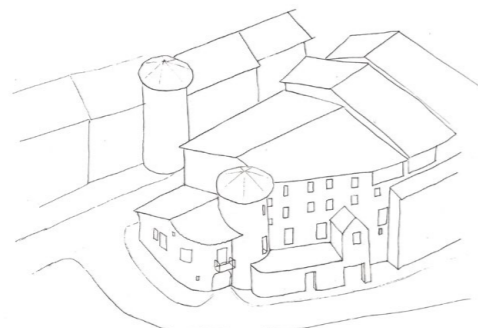
15. årh.

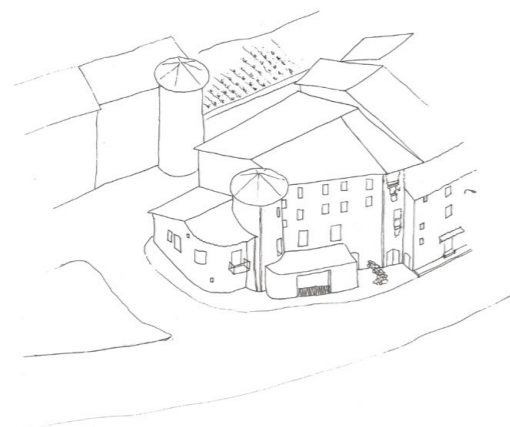
17. årh.

1870

2024

Maison de l'Usine består af 3-4 byhuse, der gennem tiden er vævet sammen til ét bygningskompleks. Bygningen er, i relation til landsbyens skala, et stort anlæg på ca. 200 m² i grundplan. Stenfundamentet er opført i senmiddelalderen som en del af byens fæstningsværk. De integrerede, grottelignende kældre, samt Rochas-tårnet i sydfacaden, stammer således også fra denne militære struktur. I Napoleons Jordebog fra 1838 - en slags datidens tinglysningsbog, beskrives for første gang bygningens ejerskabsforhold. Her inddeles bygningen i tre matrikler, der i datiden var ejet af henholdsvis en baker, en skomager og en notar. Det ses i bjælkelagenes retninger, hvordan forskellige konstruktive sprog vidner om disse tidligere opdelinger af bygningskomplekset. Andre arkæologiske spor gør det klart, at der er sket mange ændringer i bygningerne siden den første skrevne kilde fra 1838. Dele har fungeret som både væveri og hjem for arbejdere til de lokale stenbrud og minedrifter. I denne periode fungerede kældrene som opmagasinering af værktøj og maskiner. Huset kaldes Maison de l'Usine, der oversat fra fransk betyder *Fabrikshuset* - et kaldenavn, der netop refererer til tiden med minearbejderne.

Bygningen er skabt af en byggetradition med flere århundreders erfaring og udvikling. Huset rummer viden om håndværk, byggeskik og spor efter forskelligartet brug. I notarens bolig er der fx en grundstruktur fra det 14. århundrede, bukkehornshængsler og andre levn fra det 17. århundrede, stukkatur og generel ornamentik, der stammer fra det 19. århundrede, og elektricitet fra det 20. århundrede.

Trods sin komplekse og sammenvævede historie, er bygningens udvikling stagneret de sidste 100 år. Det er først i de seneste år, at bygningen igen har fået en stemme, og ejerskabet er skiftet af flere omgange. I 2021 gennemgik sydfacaden, inklusiv tårnet, en restaurering, og der blev lavet sikringsarbejder af taget. Det seneste ejerskifte foregik i 2022, hvor organisationen Urgences Patrimoine hjalp til med salget. I dag ejes huset således af en lokal velgører, der ser et potentiale i at inddrage bygningen i en større aktivering af den lokale kulturhistoriske arv.

Bygningskomplekset Maison de l'Usine's statiske principper skal aflæses som en sammenstilling af gavlhuse, der er internt forbundne. Det er således de kraftige, fuldmurede (indvendige) gavlvægge, der bærer etagedækkene, imens de tyndere stenfacader har en afstivende effekt. Dækkenes bjælker er direkte indmurede i de metertykke gavlvægge, og facaderne danner åbninger til lys og menneskelig aktivitet. Bygningens fundamentet består af fuldmurede hvælvede kældre, og råhuset er opført i kalksten, grov mørtelgips og tømmer. Etagedækkene er bygget op med et bærende bjælkelag af groft forarbejdede træstammer, oftest hele, men i nogle tilfælde halverede. På loftundersiden har træstammerne kraftige øksehog og udragende søm, hvis formål er at binde tykke lag af gipspuds, som skaber pæne regulære bjælker og stukkatur. Over bjælkerne spænder et tæt lag af lægter bestående af kraftige grene, kløvet i tredjedele. Herpå et lag af grovstenet mørtelgips, hvis formål er at skabe et regulært og plant gulvniveau på oversiden. Øverst ligger et gulvlag af terracottaklinker, oftest direkte på undergulvet med knasfuge, men enkelte steder fastlagt i en finkornet mørtelgips. Væggens opbygning differentierer afhængigt af, om de er bærende eller ej. De bærende vægge består af en fuldmuret grundvæg af kalksten, stablet og sammenmuret med grov mørtelgips. Vægfladerne er bearbejdet med efterfølgende to lag af finkornet mørtelgips og til sidst malet i pigmenterede farver, der er afsmittende og med et mat udtryk. Bygningens lettere skillevægge er ligeledes opført i mørtelgips og bemalede.

Bygningens tagflade er af nyere dato og består af dels eternitplader og stålplader med løstliggende tagsten. Taget har en midlertidig karakter, der vidner om, at det er opført som en hurtig løsning på en opstået vandproblematik. Der er bibeholdt enkelte gamle loftsspær, men størstedelen er udskiftet til nye træspær.

De mange års forfald har sat sit præg på Maison de l'Usine's generelle tilstand. Bygningskomplekset består af en central, demonteret del, samt to sidefløje, der er af mere velbevaret karakter. I gadebilledet forsøger bygningens facader stadig at holde på formatet, men i det øjeblik, der trædes over tærsklen og gennem de tunge hoveddøre, manifesterer bygningens kritiske virkelighed sig. Etagedækkenes fravær i den centrale del af bygningen skaber et ruinøst indvendigt tomrum. De bærende strukturer er væk, og konstruktionen afstives i stedet af soldater og stabiliserende lapninger med gasbetonblokke. Der er spor af levede liv, tidligere epoker og bygningskomponenter, der er rådnet væk.

Bygningen har flere store udfordringer og er generelt i ringe stand. I husets ene fløj er det, grundet huller i dækkene, tydeligt hvordan en tidligere vandskade har arbejdet sig vertikalt ned gennem etagerne. De øjensynlige, men lokale, rådkader i de bærende konstruktioner skaber en mistillid til bygningen, og i dele af huset føles det usikkert at færdes. Kraftige revner i væggene og hældende gulvflader bidrager ligeledes til, at bæreevnen betvivles.

Rummenes indvendige overflader bærer præg af slitage med afskallende puds og maling, samt knækkede og løsrevne klinker. Flere steder er loftfladerne ødelagte og pudsen faldet ned, så etagedækkenes bjælker blotlægges. Vinduerne er alle udført i bemalet kernetræ og er overordnet i pæn stand. Her findes dog ituslåede ruder og hængsler som binder, men potentialet til bevaring eksisterer.

Bygningskomplekset placerer sig i byens vestlige ende, og ad Grande Rue imellem høje sammensmeltede facader afslører Maison de l'Usine sig i hovedgadens kurvede forløb. En bygningskrop i gaden med de dramatiske bjerge i ryggen, der som et baggrundstæppe, sætter scenen for en særlig sydlandsk atmosfære i en palette af sarte brungule nuancer. I gadebilledet er det svært at aflæse hvor huset starter og slutter, da vinduestakter og døråbninger danser i facaden.

Den stoflige karakter i Maison de l'Usine spænder vidt. Huset rummer både grove overflader, hvor pudsen drysser af og blotlægger mørtel og kalksten, samt vægflader med matte pigmenterede farver, der optager lyset. Blot inden for kalksten varieres der fra de rått tilhuggede kalksten, anvendt i loftshvælvinger, til de fint opslåede sten omkring fx vinduesåbningerne. I kontrast til den ruinøse centrale del af huset, findes der i de mest velbevarede dele af bygningen provencalske klinkegulve i jordfarver, udskårne trækaminer og mønstrede vægbemalinger. Mange af bygningens lofter har ligeledes karakterfulde udtryk, der er bearbejdet med puds og farver. Dog er alt sammen særdeles forfaldent, og tiden har sat sit præg på overfladerne. Fælles for materialerne er, at de trods manglende vedligehold taler ind i et autentisk fransk materialekartotek. De er lokale og fra en præindustriel tid, hvor byggematerialer havde høj kvalitet og måtte økonomiseres. De lokalt udhuggede kalksten, den gennemgående farvesætning og de tunge træelementer vidner om en prioritering af godt håndværk. Bygningens patina og variationen mellem ru og glatte overflader, samt changerende matte naturfarver, skaber stærke arkitektoniske oplevelser.

Den arkitektoniske intention med vores afgangsprøve er at arbejde ud fra en differentieret transformationsholdning, der favner husets mange tilstande. Med udgangspunkt i bygningens stofflige, rumlige, tektoniske og kulturhistoriske karakterer, vil vi udspænde en skala i spændingsfeltet mellem

direkte ibrugtagning – subtraktion – reparation – restaurering – transformation – addition.

Fra fejning og gulvvask til nye konstruktive elementer, hvor der er behov for det. Ligesom Matti Kuittinen rangerer byggebranchens aktiviteter i et byggehierarki inden for de planetære grænser, vil vi prioritere minimal intervention over nybyg. I løsningen af bygningens udfordringer, vil vi i projektet først og fremmest arbejde med de mange overskydende byggematerialer, der opmagasineres internt i husets loftrum og kældre. Samtidig vil vi undersøge hvor og hvilke traditionelle byggematerialer, der findes i Orpierre og opland, for derigennem at kunne anvende lokale ressourcer i projektet.

Maison de l'Usines foranderlige udviklingshistorie kvalificerer potentialet for at revitalisere bygningen. Dens nuværende tilstand, der omfatter tidens patina og truende forfald, anskues som en given forudsætning og projektets udgangspunkt. Intentionen er således ikke at tilbageføre til originalitet – for hvad er dét, når bygningen lagrer flere hundrede års erfaringer og tilpasninger? Vi anskuer eksisterende materiale som værdifuldt på baggrund af lige dele iboende arkitektoniske kvaliteter, kulturhistoriske værdier og i kraft af dets indlejrede energi. Sidstnævnte i tråd med den seneste IPCC-rapport, der anbefaler, at vi i højere grad skal tilpasse den eksisterende bygningsmasse. Vi ønsker ikke at slette tidens spor og defekter, der bidrager til husets karakter, og samtidig har vi til hensigt at gøre det nødvendige, som sikrer husets fremtidige anvendelse.

Gennem en analyse og værdisætning af Maison de l'Usine vil vi undersøge, hvilke potentialer bygningen rummer, for derigennem at pege på et program, der tilpasser sig huset og landsbyen. Med reference til Julian Harraps restaureringsarbejder på Neues Museum i Berlin, vil vi arbejde med differentierende programdele og arkitektoniske tilpasninger, der passer til hvert rum. Gennem forskellige nedslag i bygningen, vil vi forstærke og videreføre rummenes allerede iboende kvaliteter. Den lokale byggeskik undersøges, for derigennem at lade alle tilpasninger og tilføjelser indskrives i denne.

I relation til landsbyen er det intentionen, at Maison de l'Usine skal have en social betydning for de mennesker, der anvender og opholder sig i og omkring bygningen. Affolkning af de perifere landområder er en problematik, der eksisterer på tværs af grænser i mange vestlige lande, deriblandt Frankrig. Det er derfor også projektets sigte at give et eksempel på, hvordan transformation af en funktionstomt bygning kan være en strategi til revitalisering af udkantsområder.

Opmålingsrejse september 2023

Projektets tegningsmateriale er udarbejdet på baggrund af en række opmålingstegninger, der er udført i samarbejde med vores 50 medstuderende på rejsen i september 2023. Udvalgte profiler og bygningsdele er opmålt med sirlig præcision og tegnet 1:1 samt 1:10 med skydelære, målebånd, tommestok og plastelina. Til opmålingen af 1:50 bygningstegningerne, er der anvendt totalstation, linjelaser, tommestokke og 3D-scanner. Linjelaser og tommestok er anvendt til rumopmålinger, imens totalstationen har produceret fikspunkter til at placere bygningen i et koordinatsystem, så alle opmålinger stemmer overens. 3D-scannerens LiDAR-sensor indsamlede store mængder af målinger, såkaldte punktskyer, ved at skyde laserpulser ud til alle synlige overflader. Sfæriske billeder blev dannet af hyper præcise punkter, og hver scanning blev en slags tredimensionel rumopmåling, som bagefter hæftes sammen med de øvrige opmålinger.

Opmålingsarbejdet blev en metode til at forstå bygningselementerne og rette opmærksomheden på mindre dele af bygningens større helhed for at blive klogere på den samlede bygningshistorie.

Nordopstalt

Snit D-D

Sydopstalt

Plan, 2. etage

Feltarbejdsrejse januar 2024

På den seneste feltarbejdsrejse undersøgte og registrerede vi bygningen gennem tre skalatrin: Dens bygningsmæssige, bymæssige og landskabelige kontekst. Vores empiri blev indsamlet gennem fotografi, tegning, materialeundersøgelser samt samtaler med lokalbefolkningen og beskrives i følgende liste:

Bygning

- Verificering af opmålingstegninger fra sep. 2023.
- En systematisk gennemgang af de 70 rums tekniske tilstand, beskrevet i tekst i rumskemadokument. Kategorierne: Gulv, væg, loft, bygningselementer, andet. (vurdering af råd, svamp, konstruktiv stand, sætningsskader, puds, afskalninger, fænomnologiske kvaliteter.)
- Systematisk fotoregistrering af alle rums indre opstalter, samt dokumentation af andre væsentlige konstruktive, tekniske og æstetiske detaljer. Kategoriseret og sorteret efter rumskema til videre brug.
- Systematisk opmåling og optælling af opmagasineret byggemateriale internt i huset. Skitseret og noteret.
- Fotoregistrering af repræsentative byggematerialer og bygningsdele.
- Indsamling af puds- og farveprøver fra udvalgte rum med særlige og repræsentative vægfarver.
- Indsamling af repræsentative materialeprøver.
- Indsamling af plantearter fra nærområdet og bjergene.
- Fotografering af atmosfæriske rumlige aspekter.
- Fotoregistrering af repræsentative og særlige gulvflader.
- Undersøgelse og skitsering af de tekniske/konstruktive principper for tagfod, dæk- og vægopbygninger.
- Bygningsarkæologisk undersøgelse og skitsering af ”de manglende bærende vægge”.

By

- Opmåling af bygningens nærmeste kontekst.
- Samtaler med lokalbefolkningen.
- Byvandring og fotoregistrering i Orpierre med fokus på: Indgangsdøre, overdækkede stræder/korridorer, samt andre faldefærdige/nedrivningstruede/ruinøse bygninger.

Landskab

- Ekskursioner til både større og mindre byer i regionen.
- Ekskursion til naturparken med henblik på at forstå området og den landskabelige kontekst.
- Litteratur om Frankrigs historie og aktuelle politiske og kulturelle udfordringer.

Projektet udarbejdes gennem en trefaset struktur, der på kandidatprogrammet Kulturarv, Transformation og Restaurering anvendes på alle semestre i løbet af uddannelsen. Faserne forløber gennem *Blik*, *Kast* og *Projekt*.

BLIK – analyse og registrering

Den første fase indledes af en feltarbejdsrejse til Orpierre. Dette med henblik på at registrere og kortlægge bygningen og området. Som baggrund for afgangsprojektet vil vi udarbejde en *Analyse og værdisætning*, der vil blive vores værktøj til at forstå bygningens udviklingshistorie, arkitektoniske værdier, kulturelle forankring og tekniske tilstand. Dette med henblik på at udpege bærende værdier, for derefter at kunne konkludere en række anbefalinger for bygningens fremtid. En fotoregistrering, *album*, anvendes som visuel fremstilling af bygningens og områdets iboende æstetiske og fænomenologiske kvaliteter. *Notatet* er et skriftligt udsagn, der vil følge projektets gang og løbende reflektere over vores transformationsholdning, bæredygtighedsstrategi og anbefalinger. Afslutningsvist produceres et *rids*, et produkt, der vidner om en særlig optagethed et sted i projektet.

KAST – et skitseprojekt

Med udgangspunkt i den indledende analysefase udarbejdes et udkast til projektets udspænding i form af tegningsmateriale, visuel fremstilling og modelarbejde. *Kast*-fasen indebærer også en genovervejelse af, hvilke skalaer og repræsentationsformer, der formidler projektet bedst. Således vil ophængningsplanen justeres løbende i takt med udviklingen af projektet.

PROJEKT – et færdigt forslag

Projekt er fasen, hvor projektforslaget præciseres og detaljeres i tegningsmaterialets forskellige skalaer. Visualiseringer og modeller vil formidle bygningens materiale, teknik og rumlige egenskaber. I fasen sammenfattes den foregående proces, og hensigten er at vise projektet i helhed, del og detalje.

Registrering

Album – Fænomenologisk fotoregistrering
Notat – Transformationsholdning, bæredygtighedsstrategi og anbefalinger
Rids – Visuel fremstilling
Analyse & Værdisætning – Arkitektonisk, kulturhistorisk og teknisk tilstand

Kataloger

Materialeoptælling- og registrering
Gulvregistrering
Tilstandsvurdering - Rumskema og -gennemgang
Sitefotos
Landskab/ressourcer
Tegningsmateriale af eksisterende forhold
Referencer
Processtudier

Tegninger

1:500 Situationsplan
1:50 Plan, Snit, Opstalt
1:5 Plan, Snit, Opstalt
Aksonometri af helhed

Visualiseringer

Indvendig og udvendig materialitet, atmosfære og rumlighed

Model

1:10/1:20 – udsnitsmodel/modeller

Harlang, Christoffer og R. L. Mortensen, M. B. Jørgensen, N. B. Andersen, S. Vadstrup, T. Kampmann. "Om Bygningskulturens Transformation." Særligt kapitlerne: *Bygningsopmåling*, s. 88-125 og *Bygningsarkæologi*, s. 126-143.

Harrap, Julian. "Neues Museum."
Sidst set 18.02.2024.
<https://julianharraparchitects.co.uk/projects/neues-museum>

IPCC. "Climate Change 2023 Synthesis Report".
Sidst set 18.02.2024.
https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_LongerReport.pdf

Kuittien, Matti. "Building within planetary boundaries: moving construction to stewardship."
Sidst set 18.02, 2024.
<https://journal-buildingscities.org/articles/10.5334/bc.351?fbclid=IwAR0MW5ZgqzVsIVYpeZ0QwuOE-Iz0L2ugds-fU3gQmcDHgXJ2dY3QsO2XDTrE>

Københavns Kommune. "B-sag: Bymiljøpolitik via kommuneplanen og bevarende lokalplaner."
Sidst set 18.02.2024.
<https://www.kk.dk/dagsordener-og-referater/Indre%20By%20Lokaludvalg/m%C3%B8de-16082018/referat/punkt-17>

Laurent, Alexai. "Maison." Bygningsarkæologisk rapport, Region Sud, Provence-Alpes-Cotê d'Azur, 2023.

Laurent, Alexai. "Maison de boulanger." Bygningsarkæologisk rapport, Region Sud, Provence-Alpes-Cotê d'Azur, 2023.

Laurent, Alexai. "Tour dite Tour du Rochas." Bygningsarkæologisk rapport, Region Sud, Provence-Alpes-Cotê d'Azur, 2023.

Leininger, David. "Note d'intention 'Maison de L'Usine'." Arkitektonisk forundersøgelse, Orpierre, 2022.

Les Amis d'Orpierre Association. "Orpierre: Inside the Vally: A stroll through time". Turistbrochure, 2023.

Material Cultures. *Material Reform* (Storbritannien: Mack Books, 2024)

Mindat.org. "Orpierre, Gap, Hautes-Alpes, Provence-Alpes-Côte d'Azur, France."
Sidst set 19.02.2024.
<https://www.mindat.org/loc-56471.html>

Munck, Aske. *Den Rystede Republik - Hvad i alverden er der galt med Frankrig?* (Danmark: Forlaget 28B, 2020)

République Française. "Minéral Info."
Sidst set 19.02.2024.
<https://www.mineralinfo.fr/fr>

Urgences Patrimoine. "Qui sommes-nous?"
Sidst set 19.02.2024.
<https://www.urgencespatrimoine.fr/qui-sommes-nous>

Vadstrup, Søren. Dør- og portbeslag. Opdateret af Søren Vadstrup, Center for bygningsbevaring. København: Kulturstyrelsen, Kulturministeriet, 2012.

Afgangsprogram 2024

Kandidatprogrammet for
Kulturarv, Transformation og Restaurering

Anne Sofie Buchbjerg Kroghsbo
Cecilie Riis Solberg

direkte ibrugtagning • subtraktion • reparation • restaurering • transformation • addition